

Rik, Lydia, Jan en Katrijn van de jubilerende *Groniek*-redactie tijdens een bescheiden feestje na het schrijven van het voorwoord.

Voorwoord

Een historisch tijdschrift verandert met de tijd. Net als andere media vormt zij een afspiegeling van de tijdgeest en van de opvattingen binnen de redactie. Immers, de redactieleden bepalen naar eigen inzicht en interesse de inhoud van de nummers. Wanneer de redactie bijna jaarlijks van samenstelling verandert, zoals bij *Groniek*, heeft dit tot gevolg dat de keuze en de benadering van de thema's voortdurend een grote verscheidenheid kent.

In 1967 als faculteitsblaadje opgericht door enkele geëngageerde Groninger geschiedenis-studenten, profileerde *Groniek* zich in de jaren '70 als een tijdschrift dat geen blad voor de mond nam. Zo kreeg ooit een jubileum-nummer het thema 'Anarchisme', waarin de redactie, evenals met andere controversiële onderwerpen, bevlogen haar standpunten koos. Langzaam ontwikkelde *Groniek* tot wat het nu is: een historisch tijdschrift dat niet alleen in Groningen een begrip is, maar ook landelijk gelezen wordt door een ieder die geïnteresseerd is in geschiedenis.

Vier keer per jaar laat *Groniek* professionele historici aan het woord over een centraal thema, waarbij, geheel in overeenstemming met de tijdgeest, de politieke voorkeuren van de student-redacteuren geen grote rol meer spelen. Zowel heden als verleden zijn niet te vatten in één visie, en daarom biedt *Groniek* aan iedereen die een gefundeerde mening heeft een podium. Deze gedachte kwam duidelijk naar voren bij het jubileumcongres over 'De Nederlandse Monarchie': wij pleitten noch voor een Nederlandse republiek, noch schaarden wij ons als redactie achter de huidige Nederlandse staatsvorm.

Zoals zo vaak bij een tijdschrift waar verder vooruit gepland wordt dan de redactie zitting heeft, werd een idee van een vroegere redactie door de huidige vorm gegeven: een congres over de monarchie in Nederland. Nooit hadden zij gedacht hoezeer dit onderwerp in de aanloop naar het congres aan actualiteit zou winnen. Net zomin als de bedenker van het congres-thema nog bekend is, kan er een naam gegeven worden aan degenen die het debat over het koningshuis aanzwengelde en radicaliseerde.

Maar het gebeurde en iedereen, van journalist tot kamerlid, had zo zijn mening over de monarchie en allemaal vielen zij over elkaar heen om hun zegje te doen. Het congres was hierop een aanvulling, maar liever nog een historische verdieping. Want een historische blik op het koningshuis leert,

dat het ook in het verleden onderwerp was van de meest uiteenlopende interpretaties en discussies en dat het voor historici een rijk onderzoeksgebied vormt.

Dit is ook wat de verschillende sprekers op het congres naar voren brachten. Hun lezingen en achtergronden zullen op de komende pagina's gepubliceerd worden. De onderwerpen van de lezingen bestrijken vrijwel de gehele periode dat Nederland een monarchie is. Dr. Henk te Velde sprak over de vele gezichten van de negentiende-eeuwse monarchie, prof. mr. Cees Fasseur werd geïnterviewd over zijn veelbesproken Wilhelmina-biografie en dr. Jan Willem Brouwer heeft, in vergelijkend perspectief, Juliana en Beatrix onder de loep genomen. Het geheel werd afgesloten met een discussie waarin de voors en tegens van de huidige monarchie afgewogen worden.

De bundeling van de congreslezingen wordt in dit nummer aangevuld met een stuk van Jaap van Rijn en Henk te Velde aangaande de koningsromans in het fin de siècle en een open brief van Maarten Mourik aan alle leden van de Tweede Kamer, waarin hij opriep tot het beëindigen van de politieke stilte rondom het verleden van Jorge Zorreguieta. Klaas van Berkel, die de discussie tussen Frank Ankersmit en Thomas von der Dunk in goede banen leidde, zal in het 'Groniek retrospektakel' een indruk geven van zijn tijd als redacteur van *Groniek* in de jaren zeventig. Als laatste hebben wij achterin een lijst gepubliceerd van alle oudredacteurs. Deze lijst is natuurlijk verre van volledig en wij hopen dan ook dat dit ertoe leidt dat vele mensen contact met ons opnemen over hun illustere *Groniek*verleden. Alle nieuwe gegevens zullen verwerkt worden op de webpagina (www.groniek.nl). Tot slot een woord van dank aan Coen Tamse, die veel geholpen heeft bij het opzetten van het congres maar daar helaas zelf niet bij aanwezig kon zijn. Uw aanwezigheid werd node gemist! Ook willen wij het het Prins Bernard- en het Groninger Universiteitsfonds bedanken, die door hun financiële ondersteuning het congres en deze jubileumbundel mede mogelijk hebben gemaakt. Wij wensen u veel leesplezier.

De redactie